

uitgave 6 - 2017

online

KUNST

magazine

De prachtige speelfilm Loving Vincent

Pronkjuwelen van baksteen

Het grootste museum voor Modern Realisme

Het filosofisch lyrisch landschap

4 Kenmerkend voor de werken van fijnschilder Anne-Fieke Later is het gevoel voor sfeer

22 Bets de Wilde

8 MORE het grootste museum voor Modern Realisme

14 De Amsterdamse School maakte ook buiten Amsterdam school

online KUNST magazine

onlinekunstmagazine is een initiatief van Artvices. Zij wil graag kunstliefhebbers met kunst(enaars) in contact brengen en dat doet zij door middel van de website [onlinekunstenaars](http://onlinekunstenaars.nl), dit magazine, het onlinekunstboek en de App [onlinekunstenaars](http://onlinekunstenaars.nl).

onlinekunstmagazine verschijnt vier keer per jaar.

Aan dit nummer werkten mee:

Angelica Obino
Liesbeth van Welbergen
Mariska Sens
Roel Elbers
Liesbeth van Welbergen
Anne-Fieke Later
Museum MORE
Hansje Cozijnsen
Ko van Velzen
Bets de Wilde
Norma van der Horst
Kathleen Ramboer
Leo Lemmens
Museumactueel.nl
Marjolein Berger-Vos
Francisca Kalmijn
Anouk Eigenraam (NRC.nl)

online KUNST magazine

Het kunstwerk '... En Corneel' op de cover is van Hildert Raaijmakers www.hildertschildert.nl

INHOUD

- 4 Anne-Fiere met haar magisch realistische kunst
- 6 Jan Ketelaar, beeldhouwer, dichter, schilder, performer en ideeënmaker
- 8 Het grootste museum voor Modern Realisme
- 10 René Magritte: Ik heb geen idee gehad, ik dacht alleen maar aan een beeld
- 12 Filosofisch lyrisch landschap
- 13 Meer kunst in Vlissingen
- 14 De Amsterdamse School maakte ook buiten Amsterdam school
- 16 Hoe het idee werkelijkheid werd
- 18 De kleurrijke schilderijen van Leo Lemmens
- 20 Eerste museumhuis
- 22 Er zit nog steeds meer verf op je overaal dan op het doek, fantastisch...
- 24 De prachtige speelfilm Loving Vincent
- 26 Zichtbaar!
- 28 Schoonheid is het leven in zijn fijnste essence
- 30 Kijken naar kunst en gaan er letterlijk in op gaan
- 32 Johan Maelwael en het minderwaardigheidscomplex
- 34 Schilderen met je eigen bloed en urine
- 35 Opvallend werk op Facebook
- 36 Nieuw bij onlinekunstenaars

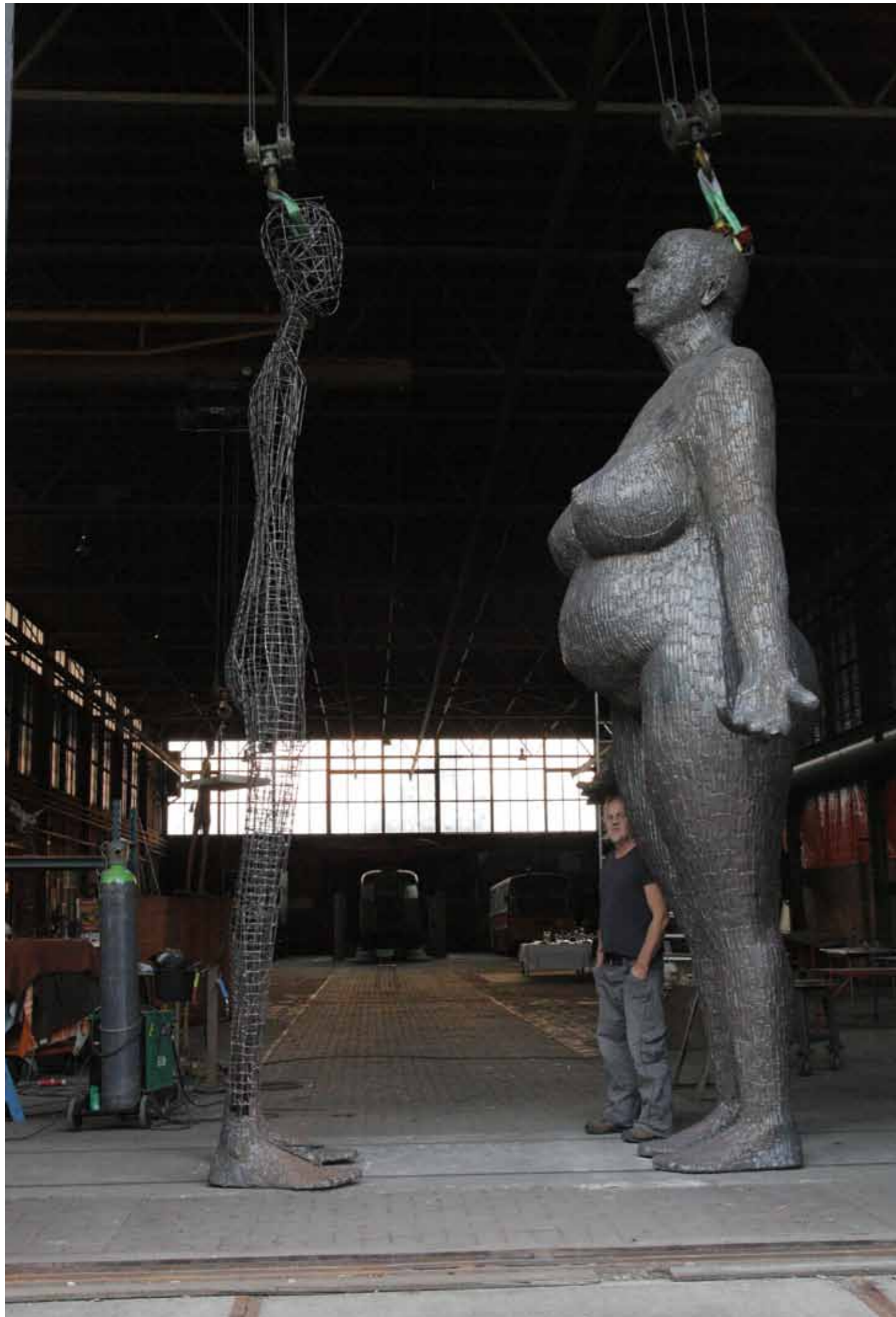
Anne-Fieke Later

Kenmerkend voor de werken van fijnschilder Anne-Fieke Later is het gevoel voor sfeer en de aandacht voor detail. Samen met haar tweelingbroer en componist Eugène Later heeft zij jarenlang samengewerkt onder de naam Tweekunst.

Het magisch realistische werk van Tweekunst is in zowel binnen- als buitenland geëxposeerd. Ook is Anne-Fieke met haar werk in diverse kunstboeken en tijdschriften verschenen.

Naast de projecten voor Tweekunst schildert Anne-Fieke ook stillevens en - in opdracht - dierenportretten.

Voor meer informatie [klik hier](#)

Jan Ketelaar, beeldhouwer, dichter, schilder, performer en ideeënmaker

Foto: Maurice Hamming

Tekst: *Liesbeth van Welbergen*

Op zaterdag 28 oktober ging ik naar de Open werkplaats bij Potzenmakerij Ketelaar in de voormalig Sluis machinefabriek.

Onder het genot van een kopje koffie en lekkere hapjes kan het publiek de beelden van Jan bekijken en rondscharrelen in de fabriek. Een aantal Gastexposanten met zeer verschillend werk waren aanwezig maar wat vooral opviel waren twee vijfmeter hoge gelaste vrouwfiguren van staal, één al klaar, de andere in wording.

Jan vertelt de bezoekers hoe hij te werk gaat, eerst het 'skelet' maken d.m.v. staaldraad, in kleine rechthoekjes gelast, waarna de stalen plaatjes kunnen worden bevestigd.

Volgend jaar komen ze op de dijk bij Holwerd te staan, in het kader van "Sense of Place" en Leeuwarden Culturele Hoofdstad

Maar wie is Jan Ketelaar?

Hij komt uit een dominees gezin, waar ook veel creativiteit in de familie is, maar niet beroepsmatig. Op zijn 40e startte Jan met de kunstacademie Minerva in Groningen waar hij studeerde van 1997 tot 2002, afstudeerrichting: beeldhouwen interdisciplinair.

Behalve beeldhouwer is Jan ook dichter, schilder, performer en ideeënmaker. Het WK Sahel irrigeren is een van de grootste plannen.

Iedere laatste zaterdag van de maand is er Open werkplaats bij Potzenmakerij Ketelaar van 13:00 - 17:00 uur op Tussendiepen 6 in Drachten.

U bent van harte welkom!
www.janketelaar.nl

Het grootste museum voor *Modern Realisme*

Grootmeesters als Carel Willink, Pyke Koch, Jan Mankes en Charley Toorop vinden onderdak in het grootste museum voor Modern Realisme. In het adembenemende gebouw in Gorssel zijn ruim 200 Nederlandse topwerken uit de afgelopen eeuw te zien.

Hun werken blinken uit in technische perfectie en grote ambachtelijkheid. Het kan mysterieus zijn, nietsontziend of juist een blik werpen op de werkelijkheid die niet van deze wereld lijkt. De grootmeesters die te zien zijn in Museum MORE werden wel eens 'de beschaafde heren van de goede smaak' genoemd. Expres een beetje dubbelop.

Rijke spectrum

Maar zoals dat hoort bij heren (en ook dames) van stand, doorstaat hun realistische kunst de tand des tijds. Deze kunstenaars lieten zich niet hinderen door modegrillen en bouwen vaak voort op een traditie van Hollandse Meesters, Vlaamse primitieven of Italiaanse Renaissance-kunst. Maar altijd op geheel eigen wijze. Naast de eigen collectie zijn er altijd wisselende grote tentoonstellingen te zien die het oneindig rijke spectrum van realistische kunst laten zien.

Initiatief

De kunstcollectie van Hans en Monique Melchers vormt de kern van Museum MORE. Het museum wil de waardering voor realistische kunst vergroten bij een breed publiek. De nadruk ligt hierbij op 20ste-eeuwse en hedendaagse kunst. De verzameling breidt zich nog altijd uit en MORE kan zich het grootste – en misschien wel mooiste – museum voor Modern Realisme noemen.

Kasteel Ruurlo

Sinds juni 2017 hebben kunstverzamelaars en initiatiefnemers van Museum MORE, Hans en Monique Melchers, hun Carel Willink-collectie ondergebracht in Kasteel Ruurlo. In het vorstelijke gebouw uit de 14e eeuw, staat het leven en werk van deze grootmeester centraal. Naast de meesterwerken van Carel Willink, zijn ook bijzondere creaties van modeontwerpster Fong Leng te bewonderen. Magisch, historisch, theateraal en natuurschoon komen samen in Kasteel Ruurlo.

Nu te zien in Gorssel

De komende weken is in Museum MORE in Gorssel nog de overzichtstentoonstelling te zien van de Haagse beeldend kunstenaar Hermanus Berserik (1921-2002). Wars van de heersende kunstmoden schilderde en tekende Berserik in zestig jaar tijd een even omvangrijk als gevarieerd oeuvre. Zijn pretentieuze en niet zelden humoristische voorstellingen maken Berserik tot een van de meest toegankelijke kunstenaars in de Nederlandse kunstgeschiedenis.

De tentoonstelling in Museum MORE geeft een uitgebreid en representatief overzicht van Berseriks

werk, vanaf zijn vroegste quasi-naïeve stadsgezichten via zijn kleurrijke expressionisme uit de jaren vijftig tot zijn meer realistische volwassen stijl daarna, waarin de kwajongen overigens nooit ver weg is. Het werk wordt deels chronologisch en deels thematisch geëxposeerd. De brede opzet maakt duidelijk dat voor Berserik de beeldende kunst geen geïsoleerd gebied was, maar juist het dagelijks leven in al zijn aspecten omvatte. De tentoonstelling 'Hermanus Berserik (1921-2002) – De wereld onder een stolp' is gemaakt in nauwe samenwerking met de erven Berserik. Het overzicht wordt gepresenteerd in de drie grote bovenzalen van het museum in Gorssel en duurt nog tot en met 21 januari 2018.

Museum MORE

Hoofdstraat 28, 7213 CW Gorssel
Geopend: din t/m zon 10:00-17:00 uur
www.museummore.nl

Kasteel Ruurlo

Vordenseweg 2, 7261 LZ Ruurlo
Geopend: din t/m zon 11:00-17:00 uur
www.museummore-kasteelruurlo.nl

Een huis dat in het donker staat, het licht binnen op de bovenste etage is aan en ook de lantaarnpaal voor het huis is ontstoken. De hemel erboven is lichtblauw en de wolken wit*. Er klopt iets niet, maar wat? Zou het avond zijn en ligt het huis in de schaduw?

Maar dan kan de hemel niet zo blauw zijn. De schilderijen van Magritte zijn helder, erg realistisch, maar ook vreemd en verwarrend. Wat probeert deze Belgische schilder nou eigenlijk uit te drukken met zijn schilderijen en wat is het dat mensen zo aantrekt in zijn werk?

René Magritte

Tekst : Hansje Cozijnsen

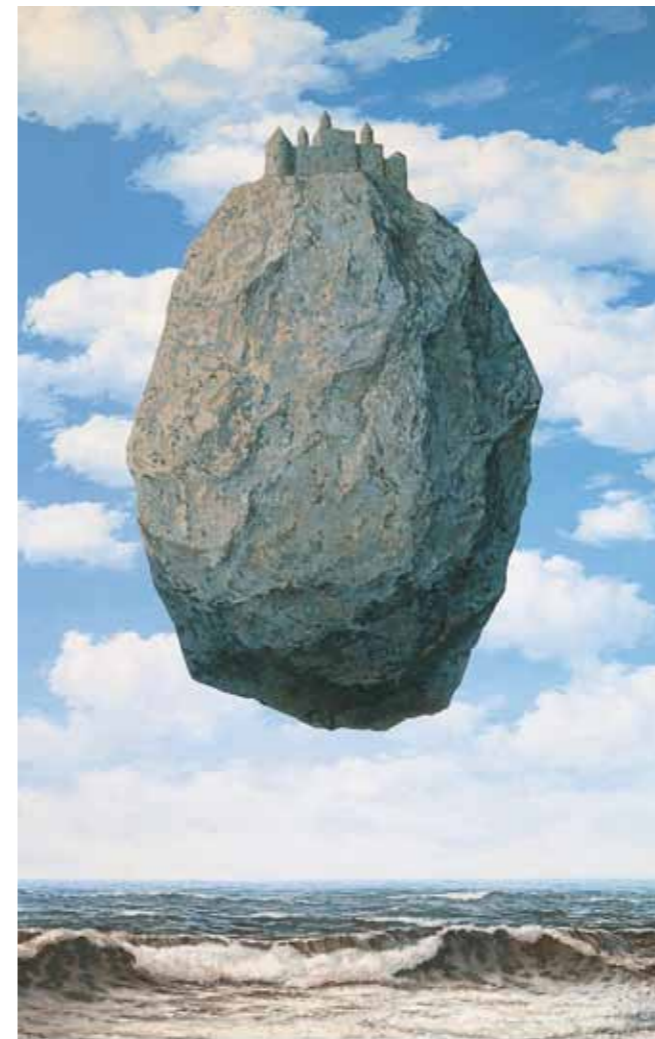
Ik heb geen idee gehad, ik dacht alleen maar aan een beeld

Tekst: Hansje Cozijnsen

Magritte zelf was een heel gewone man, behalve dat hij toen hij dertien was zijn moeder in het water vond die zelfmoord had gepleegd. Zij lag in het water met een doek voor haar gezicht. Dat die gebeurtenis diepe indruk maakte zie je terug in zijn werk, waarin vaak een vrouw met een doek voor haar gezicht wordt afgebeeld. Verder had hij een heel gewoon leven; hij was getrouwd, had geen kinderen en hij liet elke dag zijn hond uit. Hij had geen eigen atelier; hij schilderde in de woonkamer of in de keuken en als er gegeten moest worden gingen zijn schilderijen aan de kant. Je kan hem je bijna voorstellen als de 'man met de bolhoed', een figuur die hij zelf meermalen gebruikt in zijn schilderijen. Hij had in eerste instantie ook niet de ambitie om een groot schilder te worden, hij werkte na de kunstacademie als ontwerper bij een behangfabrikant. Pas toen die failliet ging en zijn werk verkocht werd, besloot hij zich te wijden aan zijn schilderkunst. Hij heeft vele stijlen uitgeprobeerd, maar kwam uiteindelijk toch uit op het surrealisme, met een zwarte humor die zijn schilderijen soms ook wat macaber maken.

In het Magritte Museum in Brussel hangen de meeste schilderijen van deze kunstenaar. De precisie waarmee hij elke afbeelding heeft gemaakt is ongelooflijk. Het lijken net foto's. In tegenstelling tot bijvoorbeeld van Gogh waarbij je elke penseelstreek, elke haal met het paletmes en elke krab terugziet in de verf op het doek, zijn de schilde-

rijen van Magritte akelig glad. Je vraagt je af hoe hij dat voor elkaar heeft gekregen. Magritte wil de werkelijkheid nabootsen door de uiterlijke aspecten van het 'ding' zo minutieus mogelijk weer te geven, zo echt mogelijk. In sommige schilderijen wil hij je ook attenderen op de vanzelfsprekendheid waarmee wij soms naar dingen kijken. Hij gaat er bijvoorbeeld van uit dat alles wat wij zien bepaald wordt door wat men heeft leren zien. We

ervaren de dingen nooit op zichzelf, maar altijd via ons denken. Het bekendste voorbeeld hiervan is het schilderij: Ceci n'est pas une pipe. De heel nauwkeurig geschilderde pijp zou je benoemen als 'pijp', maar het is geen pijp, het is een schilderij van een pijp. Hij schildert de werkelijkheid, maar dan op een poëtische manier.

De kern van zijn belangstelling is dan ook de poëzie, de taal en het mysterie dat in alles verborgen ligt. Magritte beschikt daarin over een picturale woordenschat. Hij zegt hierover: "Geschreven poëzie is niet waarneembaar, geschilderde poëzie heeft een waarneembare verschijningsvorm". Het gaat dus niet alleen over de plaatjes, maar ook over taal. Hij combineert beeld en taal met elkaar en creëert zo iets nieuws. Het schilderij en de titel bijvoorbeeld kan je bijna als een nieuwe uitleg van een woord zien. Zoals in het schilderij van een kerkklok met een oor erbovenop geschilderd, met als titel: Muziekles. De klok als symbool van geluid en muziek. Het levensecht geschilderde mensenoor geeft het belang weer van het luisteren, wat essentieel is

in het maken van muziek. En zo is dit schilderij een bijna letterlijke weergave van de term muziekles, bijna als een rebus. De titels zijn overigens altijd later pas door hemzelf of door vrienden aan de schilderijen gekoppeld. Hij gebruikte daarbij ook de kennis en inspiratie van vrienden die schrijver of dichter waren.

Wat mensen zo aanspreekt in Magritte is waarschijnlijk voor iedereen anders, maar de grote lijn in zijn werk is dat hij twee dingen aan elkaar verbindt: taal en beeld. In het beeld laat hij zien hoe mysterieus onze wereld is en hoe hij naar de wereld kijkt. Hij koppelt verschillende, maar heel normale beelden aaneen, zoals een man en een duif, maar door de AQQ manier waarop – de duif is bijna het gezicht van de man – creëert hij een nieuw vreemd beeld waar je even over na moet denken. Wat maakt dit schilderij los? En kan je uit de titel nog iets halen wat het schilderij verduidelijkt? In de tekst, de titels, de woorden die hij in de schilderijen verwerkt kan je namelijk vaak een idee vinden waar hij naar verwijst in het beeld. Hij probeert bepaalde begrippen of woorden op een poëtische manier in beeld te vatten en de werkelijkheid op een nieuwe manier te laten zien. Dit poëtische kan soms ook pijnlijk zijn. Op een doordringende manier laat hij bijvoorbeeld de eenzaamheid van het leven zien en de afgeslotenheid van het zelf. Zoals in het schilderij van de man en vrouw met allebei een doek om hun hoofd ("De geliefden"). Terwijl de hoofden dicht tegen elkaar aan zijn, houden de doeken de gezichten gescheiden. De vrouw figuur met een doek om het hoofd refereert in veel schilderijen, volgens kenners van Magritte, dus aan de zelfmoord van zijn moeder. Maar de doeken om het hoofd van de man en van de vrouw kan je ook zien als een beeld van hoe dicht je bij elkaar kan zijn en mekaar toch niet echt kan kennen, omdat er iets tussenzit wat maakt dat je mekaar niet wezenlijk kan bereiken. Magritte zelf zei over zijn schilderkunst: "Hebben we al gezien" bestaat niet voor de surrealists, hij gaat op zoek naar "Hadden we nooit eerder gezien".

Het filosofisch lyrisch landschap

De voorwaarden waaronder ik aan dit nieuwe concept gestalte geef zijn dat vorm, kleur en compositie tot simpele eenvoud zijn teruggebracht ten gunste van: licht, lucht, ruimte, diepte en bovenal stilte.

Op het tweede plan: Ik besef, naarmate ik ouder word, mijn eigen eindigheid. Als ik omval, gaat alles om mij heen gewoon door. Het ontwikkelt, stroomt en vloeit. Daarom bouw ik dat landschap op uit meerdere min of meer horizontale lagen die in die horizontale zin kaderontkennend zijn. Dit geeft een zekere dynamiek aan het beeld die niet ten koste gaat van de bereikte stilte.

Er is ooit gemeten dat mensen ongeveer 7 seconden voor een nieuw beeld blijven kijken daarna verliest het de aandacht. Als ik een beeld maak dat zich binnen 7 seconden zo weet op te dringen dat het

op het netvlies verankerd blijft dan heb ik een fout beeld gemaakt. Het zou de schreeuw zijn die ik zo naarstig wil ontlopen. Daarom breng ik in het landschap één of meerdere organische elementen aan waar een bepaalde suggestie van uitgaat. Je zou kunnen denken: "Hè, dat lijkt wel... Is dat niet..." Je loopt nog 'ns terug en denkt: "Ja maar dat is toch..." Op deze manier heb ik dus 3 x 7 sec. = 21 sec. gewonnen voor het beeld dat ik gemaakt heb. Dit vind ik geruststellend meer dan die schamele 7. Al met al ben ik tevreden met dit concept en zijn voorwaarden maar ik besef mij terdege dat ik op deze manier ook in het stadium ben terecht gekomen waarop je zou kunnen horen: "Ja ...nou dat kan mijn kleine broertje van vijf ook". Voor die mensen is mijn landschap niet bedoeld.

Tekst: *Ko van Velsen*, kunstenaar

De Zuil van kunstenaar Cyril Lixenberg heeft Vlissingen in bruikleen van Leny Scholte en Jaap Ruurs, die een jaar geleden naar Vlissingen verhuisden. De stad kan zich kunst niet meer veroorloven, maar werkt graag mee als mensen goede objecten aanbieden voor een plek in de gemeente. Het beeld staat in het park tegenover het ziekenhuis aan de Koudekerkseweg.

Er kan nog meer **gratis** kunst bij in Vlissingen

Pronkjuwelen van baksteen

De Amsterdamse School maakte ook buiten Amsterdam school. Dat bewijzen de expositie en het boek "Pronkjuwelen van baksteen" die foto's tonen van volgens deze stijl ontworpen gebouwen in de provincie Groningen.

De expositie is tot en met zondag 11 februari 2018 te zien in Museum het Schip waar ook een tentoonstelling rond de Groningse architect Egbert Reitsma (1872-1978), uit dezelfde periode te zien is.

was decoratief bouwen met rode en gele baksteen maar met een vernieuwde toepassing. Architecten ontwierpen gebouwen met overwegend horizontale lijnen vergezeld door onder andere creatieve metselverbanden, (verticale) versieringen, ornamenten en details van smeedijzer die puur ter decoratie in de ontwerpen werden aangebracht.

Kunstzinnig klimaat Groningen

Dat in de jaren '20 en '30 de Amsterdamse School in Groningen zijn opwachting maakte, had te maken met plaatselijke architecten die in Amsterdam opgeleid en geïnspireerd waren door Michel de Klerk, Joan van der Meij en Piet Kramer. Daardoor doken in het ingetogen en eenvoudige Groningen vrolijke versieringen op, kleuraccenten, ongewone materialen, originele toepassingen en elementen zonder enig ander doel dan het verblijden van het oog. De Groninger (gesinterde) baksteen werd in

Fotografe Norma van der Horst (Amsterdam, 1967) legde op creatieve wijze de meest sprekende en kenmerkende voorbeelden van De Amsterdamse School in de provincie Groningen vast. Kunstzinnig zonder gekunsteld of gezocht te zijn. Met oog voor detail zonder zich daarin te verliezen. 'Als Amsterdammer wonend in Groningen was het een feest om al die herkenbare maar ook nieuwe varianten van deze geweldige bouwstijl te mogen fotograferen', zegt Van der Horst, 'Niet alleen in de stad maar ook in bijna elk dorp vind je wel een opvallend pand met hoekige erkers, typische houten deuren en kleurrijk glas-in-lood.'. In het boek komen vele bouwvarianten aan bod in de geest van de Amsterdamse School, zij het in een regionale verstrakte, doch kleurrijke vorm. De geboorte van de destijds revolutionaire bouwstijl vond, zoals de naam al zegt, plaats in de hoofdstad. Uitgangspunt bij deze expressionistische stijl

sierlijke en vormenrijke verbanden gemetseld; er viel zelfs met baksteen te 'beeldhouwen'! Door de welwillende plaatselijke politiek van sociaaldemocratische signatuur en het kunstzinnige en experimentele klimaat in de stad Groningen werd het mogelijk dat de Amsterdamse School vaste voet kreeg op de algemene sobere grond van de provincie. Hierdoor werd er zelfs gebouwd in uitbundiger vorm dan in andere delen van het land. Over Van der Horst Norma van der Horst (Amsterdam, 1967) levert al jaren illustratief werk dat tekst illustreert boeken, tijdschriften, brochures, websites en musea. Daarnaast is veel van haar vrije werk geëxposeerd en heeft ze in 2014 het fotoboek 'Het Gronings Tussengebied, streek van water en wad' in eigen beheer uitgegeven. En dan is er nu 'Pronkjuwelen van baksteen', tot stand gekomen ism boekwerk & partners waarvan zij ook de vormgeving voor haar rekening heeft genomen.

Over Museum het Schip

Museum Het Schip is het architectuur- en designmuseum over De Amsterdamse School. Het Museum bevindt zich in drie fabelachtige woningbouwcomplexen in de Spaarndammerbuurt in Amsterdam West, ontworpen door de befaamde architect Michel de Klerk. Het expressionistische woningblok is wereldberoemd en wordt in de volksmond Het Schip genoemd. Het behoort tot de top van de architectuurstroming De Amsterdamse School. Het Schip wordt nog steeds bewoond en het museum is gevestigd in verschillende delen van het gebouw.

Titel: 'Pronkjuwelen van baksteen',
Fotografie en vormgeving: Norma van der Horst
Tekst: Eric Bos, Norma van der Horst
Uitgever: Boekwerk & Partners
Prijs: € 34,50

Tekst en beeld: *Kathleen Ramboer*

Hoe het idee werkelijkheid werd.

Het begon te Roeselare, in een kleine West-Vlaamse stad, dit bijzondere verhaal van de Kunstmeridiaan. Eerst was er de virtuele Lichtmeridiaan. Evenwijdig op exact 3°7'45" ten oosten van lengtegraad 0° Greenwich loopt de denkbeeldige lichtmeridiaan over de zilverbergsite van Roeselare/België. Daar staat als een hedendaags sculptuur het architecturaal prachtig Muze'umL. Een feeëriek spel van zon, licht en schaduw concretiseert er de Lichtmeridiaan. zie www.muzeuml.be. Kunstenaar Willy Cauwelier <http://www.lachose.be/> creëerde er zijn Green Floating Light Line, een blijvende in situ installatie. *Foto1*

De Lichtmeridiaan kreeg een vervolg in de Kunstmeridiaan.

Hoe vorm je geografie om tot kunst?

Muze'umL vraagt kunstenaars een meridiaan tussen Noord- en Zuidpool uit te kiezen en om te toveren tot Kunstmeridiaan. Dit kan gepaard gaan met een ludieke actie, gelinkt worden aan een kunstwerk, gebouw, site, thema... De mogelijkheden zijn grenzeloos. De onderliggende gedachte is hoe maken we de wereld kleiner, verbinden we mensen van noord tot zuid, overschrijden we grenzen en muren met kunst als bindmiddel.

Een Venetiaanse kunstmeridiaan

Tijdens de biënnale in Venetië visualiseerden Willy Cauwelier en Gerrie Roels met een mobiele installatie de Kunstmeridiaan. Vertrekpunt: de Punta Della Dogana *Foto2* Voorbijgangers van alle nationaliteiten werden verzocht de mobiele installatie vast te houden en zo deel te nemen aan het kunstproject.

De kunstlijn werd doorgetrokken naar noord- en zuid Venetië. Telkens participeerden heel diverse personen aan de kunstmeridiaan. Noordelijk punt: Fundamenta Novo *Foto3* Zuidelijk punt: Giudecca, Universite Internazionale della Arte

Lancering in België

De lancering werd verder gezet In The White Cube, atelier van Willy Cauwelier te Roeselare. Het jaarlijkse evenement Buren bij Kunstenaars was de ideale gelegenheid om het brede publiek met het kunstproject te laten kennis maken. *Foto4*

Oproep

Zin om een Kunstmeridiaan te visualiseren? Contactmail willy.cauwelier@lachose.be **De kunstmeridiaan brengt de wereld en kunst dichterbij.**

Foto1

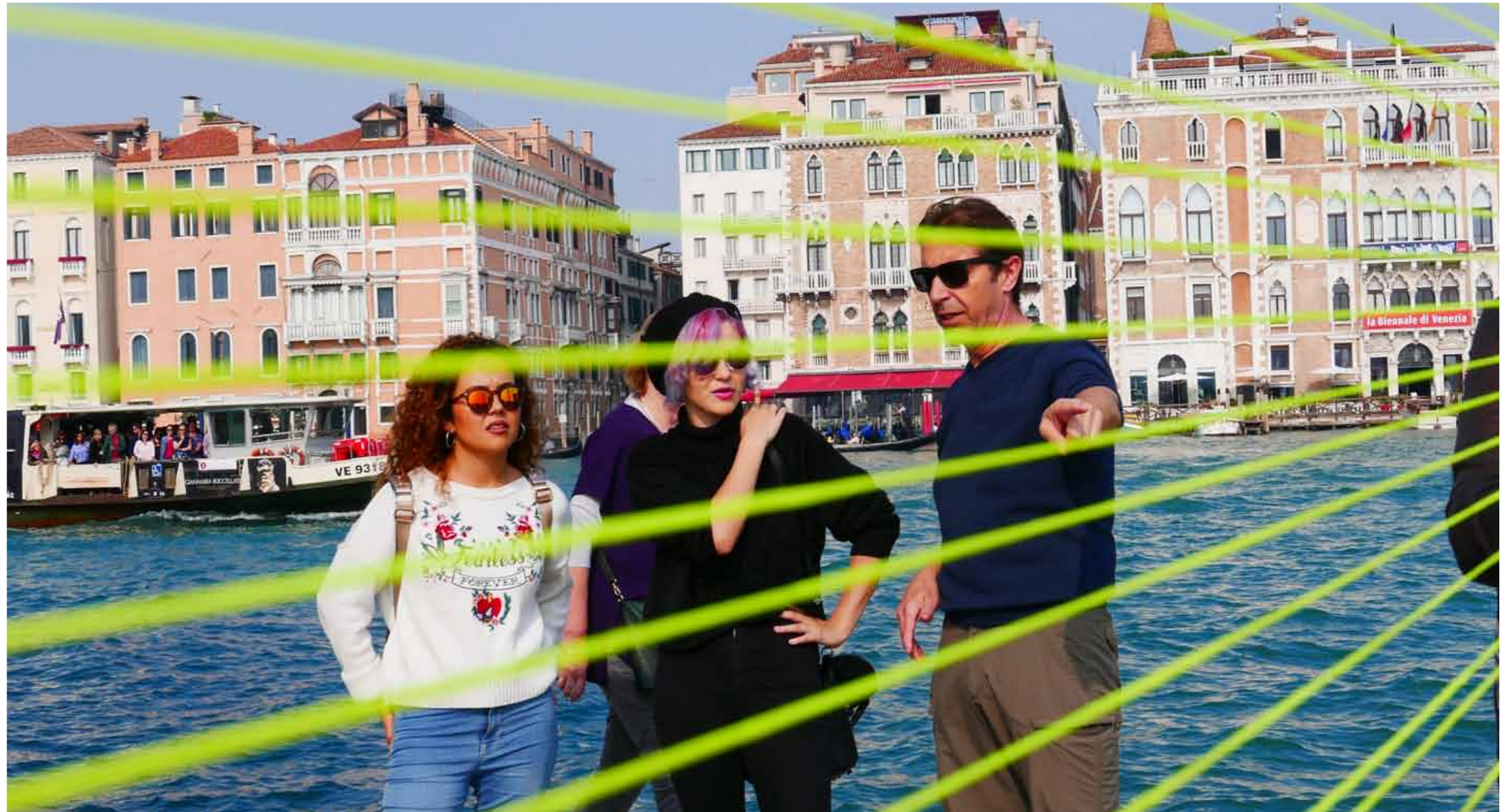
Foto2

Foto3

Foto4

The Green Floating Artlines

De kleurrijke schilderijen van Leo Lemmens

Leo Lemmens werd geboren te Mortsels-Antwerpen België. De broer van zijn moeder, Louis Vermeiren, was een beroepskunstschilder in de streek van Hamme, Oost-Vlaanderen. Na het middelbaar onderwijs studeerde Leo sierkunsten en illustraties aan het Hoger Instituut St.

derkunst aan diezelfde academie waar hij Staf Van Elzen, een kunst-schilder uit Antwerpen, en Alex De Mulder als lesgevers had. Leo ontpopte zich als een van de betere leerlingen.

Leo was lid van diverse kunstkringen en stond vermeld in het boek der jonge Vlaamse Kunstenaars ('69). In 1970 kreeg hij de prijs der jonge Antwerpse kunstenaars.

Leo exposeerde gedurende diverse jaren in tal van kuns galeries in binnen en buitenland. In 2009 won hij de Palm Art Award publieksprijs in Leipzig. Leo heeft nu een eigen galerie in Dessel, België.

Meer informatie [klik hier](#)

Lucas te Brussel (Belgie-Europa) waar hij slaagde met grote onderscheiding. Hij combineerde dit met een opleiding grafiek/publiciteit aan de academie van Kontich bij Antwerpen. Tevens volgde hij schil-

Vereniging Hendrick de Keyser opent eerste Museumhuis

online
KUNST
'17 boek

Presentatie van
145 deelnemende
kunstenaars aan
onlinekunstenaars.nl

Vanaf 15 december 2017 te bekijken op
www.onlinekunstenaars.nl

Villa Rams Woerthe in Steenwijk is het eerste Museumhuis van Vereniging Hendrick de Keyser.

Villa Rams Woerthe in Steenwijk heeft de eer het eerste Museumhuis van Nederland te worden. Vereniging Hendrick de Keyser opent de komende jaren vijftig Museumhuizen en trapt af met het voormalig woonhuis van Jan Hendrik Tromp Meesters. In het Museumhuis worden verhalen verteld over het huis en haar bewoners, een ontdekkings- tocht door de historische panden met een focus op de bouwkunst en inrichting laat de bezoeker de woning beleven. Zondag 3 december gaat het huis open voor het publiek.

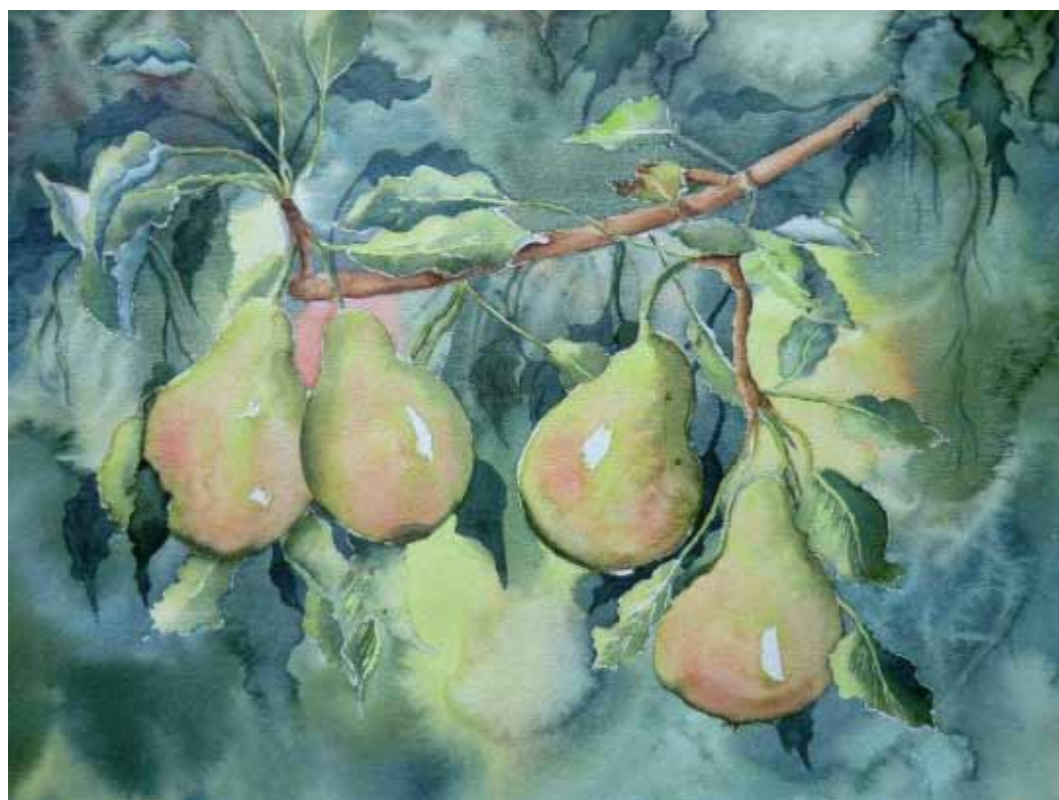
Vereniging Hendrick de Keyser zet zich landelijk in

voor het behoud van historische architectuur. In 2018 bestaat de vereniging 100 jaar en dit jubileum wordt onder meer gevierd met het openen van de eerste acht Museumhuizen. Het netwerk van uiteindelijk 35 huizen verspreid over Nederland geeft een beeld van 400 jaar woongeschiedenis. Huizen met unieke en bijzondere elementen als een wintertuin, knechtenkamer, drijvende kelder of hangkamer. Tot nu toe waren de meeste van deze huizen voor bezoekers gesloten.

Tekst: museumactueel.nl

Er zit nog steeds meer verf op je overall dan op het doek, fantastisch...

Op haar vijfde verjaardag kreeg Bets de Wilde van haar oma een zwart doosje met hierin magische kleurtjes. Dit kan zij zich nog herinneren, als de dag van gisteren. Zij vond dit zo geweldig, kreeg een papiertje en klierde er op los. Wilde de volgende dag graag mijn prachtige doosje weer terug. Nee, zei haar moeder deze heb ik weggegooid, je had meer op jouw jurk dan op het papier. Wat was Bets toen verdrietig.

Om haar creativiteit kwijt te kunnen, werd ze al op haar vijftiende kapster. Toen ze vijftendertig was werd ze van de ene op de andere geconfronteerd met ME en lag vanaf dat moment op bed. In die tijd heeft ze vele aquarellen gemaakt en met haar 'peren' aquarel won zij een landelijke wedstrijd, waarbij Ans Markus in de jury zat, wat ze een hele eer vond. Helaas kon ze er door energie gebrek hier geen gevolg aan geven.

Een tijd geleden kwam ze in aanraking met www.anderleven.nl en dit resulteerde in een groot feest. Hierdoor kreeg ze in een korte periode voor een groot deel haar oude leven terug. Nu kon ze eindelijk op grote doeken schilderen. Allerlei materialen toepassen, veelal met veel glans en glitter. De ene keer subtiel de andere keer uitbundig. Bets werkt alleen vanuit haar gevoel en maakt daarom alleen werk dat ze zelf mooi vindt.

Met mijn piranha's won ze, in Deventer bij het Talens palet 2011, de publieksprijs, ook een hele eer. Het belangrijkste voor Bets is, dat zij bij het afronden van haar kunstwerken, daar een euforisch gevoel aan overhoudt.

Meer informatie [klik hier](#)

Door *Mariska Sens*

De film met de titel 'Loving Vincent' won al meerdere internationale prijzen. In Nederland was de film de winnaar van de publieksprijs Parool Film Festival in Amsterdam.

Het verhaal van de film gaat over het leven en de mysterieuze dood van Vincent. Er is altijd beweerd dat de schilder zelfmoord heeft gepleegd, maar in de animatiefilm wordt dat in twijfel gebracht. Acht jaar lang produceerde Vincent ruim 800 schilderijen, waarvan er slechts enkele zijn verkocht. Hij werd altijd financieel ondersteund door zijn broer Theo, die rotsvast in hem bleef geloven. Juist in zijn laatste levensjaar werd het talent van Vincent erkent en kreeg hij meer succes.

De twee broers schreven elkaar dagelijks lange brieven. Armand Roulin, de zoon van Van Goghs postbode gaat naar Auvers sur Oise waar Vincent is overleden om de laatste brief te bezorgen en om uit te zoeken wat daar nou precies is gebeurd. Daar ontmoet Armand de dochter van de plaatselijk huisarts dokter Gachet, die door Vincent was geschilderd achter de piano. De huisarts was in zijn vrije tijd ook schilder en was jaloers op het gemak waarmee Vincent zijn schilderijen wist te maken.

Armand gaat met nog met veel meer mensen praten die deel maakten van het leven van Vincent in Auvers. Hij bracht er de laatste drie maanden van zijn leven door en schilderde daar ruim 70 schilderijen. Er komt een steeds spannender verhaal tot leven. Of Vincent nou wel echt zichzelf heeft neergeschoten wordt ernstig betwijfeld. De schilder overleed door een wond in zijn buik, waarvan men zich afvraagt of de schilder zelf het geweer heeft getrokken, want dat lijkt bijna onmogelijk. Het verhaal is gebaseerd op de schilderijen die Vincent in Auvers heeft gemaakt. Alleen Armand

is een fictief personage. Hij vervult de rol als verteller. Hugh Welchman en Dorota Kobiela van Breakthru Productions zijn verantwoordelijk van de totstandkoming van de animatiefilm. Zij hebben de 125 kunstenaars begeleid bij het schilderen van de frames.

Tentoonstelling in het Noord Brabants Museum. Meer dan 100 olieverf schilderijen, die zijn gemaakt voor "Loving Vincent", zijn geselecteerd voor een speciale expositie. Deze kunstwerken zijn nu in 's Hertogenbosch in het Noord Brabants Museum te zien. Er wordt ook uitgelegd hoe de acteurs in de film werden geschilderd in de stijl van Van Gogh. De tentoonstelling is tot en met 28 januari 2018 te bezoeken.

De film draait in Den Bosch in de Verkadefabriek. Het is mogelijk een combinatie ticket te kopen voor de film en de tentoonstelling, maar deze kunnen ook afzonderlijk worden bezocht.

Voor meer info: www.verkadefabriek.nl en www.hetnoordbrabantsmuseum.nl

De prachtige speelfilm Loving Vincent

Tekst: *Mariska Sens*

Meer dan 125 kunstenaars schilderden in de stijl van Vincent van Gogh een prachtige speelfilm.

De eerste compleet geschilderde speelfilm die ooit is gemaakt!
In 65.000 zogenaamde frames, allemaal met de hand gemaakt met dezelfde techniek als die Vincent van Gogh is de film tot stand gekomen.

Zes jaar lang is gewerkt aan de film door voornamelijk Poolse kunstenaars.

Zichtbaar

Een breuk maakte de vleugels vrij
en het wezen zichtbaar
Een laatste kus van het oude
liefdevol vast in het denken
Tijd om te kiezen
vanuit het hart
door de poort
van het onzichtbare
verlangen naar
lichtvoetig leven

Marjolein Berger-Vos

Francisca Kalmijn

Ik schilder het mysterie

Tekst : Rob Vellekoop

Francisca Kalmijn schildert al meer dan 25 jaar portretten, landschaps- en waterschilderijen vanuit een enorme drang om te maken, te creëren. Niet iedereen kan haar stijl plaatsen. Zelf zegt ze dat ze met haar schilderijen haar eigen verhaal vertelt, ze kijkt met verwondering naar het leven.

Francisca vertelt vanuit haar woning in Amersfoort over haar kunst. De kunst die haar leven beheerst. Haar huis is een gezellige mengeling van woning en atelier. Aan de wanden hangen allerlei schilderijen. Woensdag maakt ze het schilderij af met de waterpartijen dat midden in de kamer nog op de ezel staat.

Het is allemaal begonnen voor Francisca na haar opleiding aan de Hoge School voor Kunsten. Ze had zojuist een baan geaccepteerd, waarvan ze na 1 nacht slapen al ontslag nam. Toen besloot ze te gaan schilderen, niet voor het geld, zoals ze zegt, want van de kunst word je niet rijk. Al tijdens haar opleiding had ze gemerkt dat ze niet goed kon werken in opdracht voor een ander, want voor een ander maak je een beeld dat bij die ander past. Dat botste enorm wat wat ze wilde, namelijk haar eigen verhaal vertellen. Ze zegt: "ik ben mijn enige bron, alleen vanuit mezelf kan ik echt creëren."

Ze heeft al honderden schilderijen gemaakt. Als klein meisje ging ze regelmatig met haar opa wandelen in de natuur. Nadat ze dan teruggekeerd waren, vertelde haar grootvader dat ze weer hadden rondgekeken. Dat kijken daarin begreep hij haar volkomen. Toen al bekeek ze de natuur op haar eigen manier. Ze herkende er het mysterie van de waterkanten, van licht, van een bloem. Francisca heeft van kinds af aan een diepe verwondering over het leven. Dat is, zegt ze, de rode draad in haar leven: het mysterie van de natuur en dit laten zien.

Haar werken ademen een romantisch verlangen uit, ook nostalgie en melancholie. Meestal tekent ze eerst in zwart-wit. Om vervolgens het beeld dichterbij te brengen kleurt ze dit in. Dit is een techniek die bekend staat als 'afsetten' of inkleuren. Hierdoor lijken haar werken uit een andere tijd te komen. Recent heeft ze een portrettenserie gemaakt. Zij schilderde voor deze tentoonstelling portretten van mensen die uit een andere tijd lijken te komen.

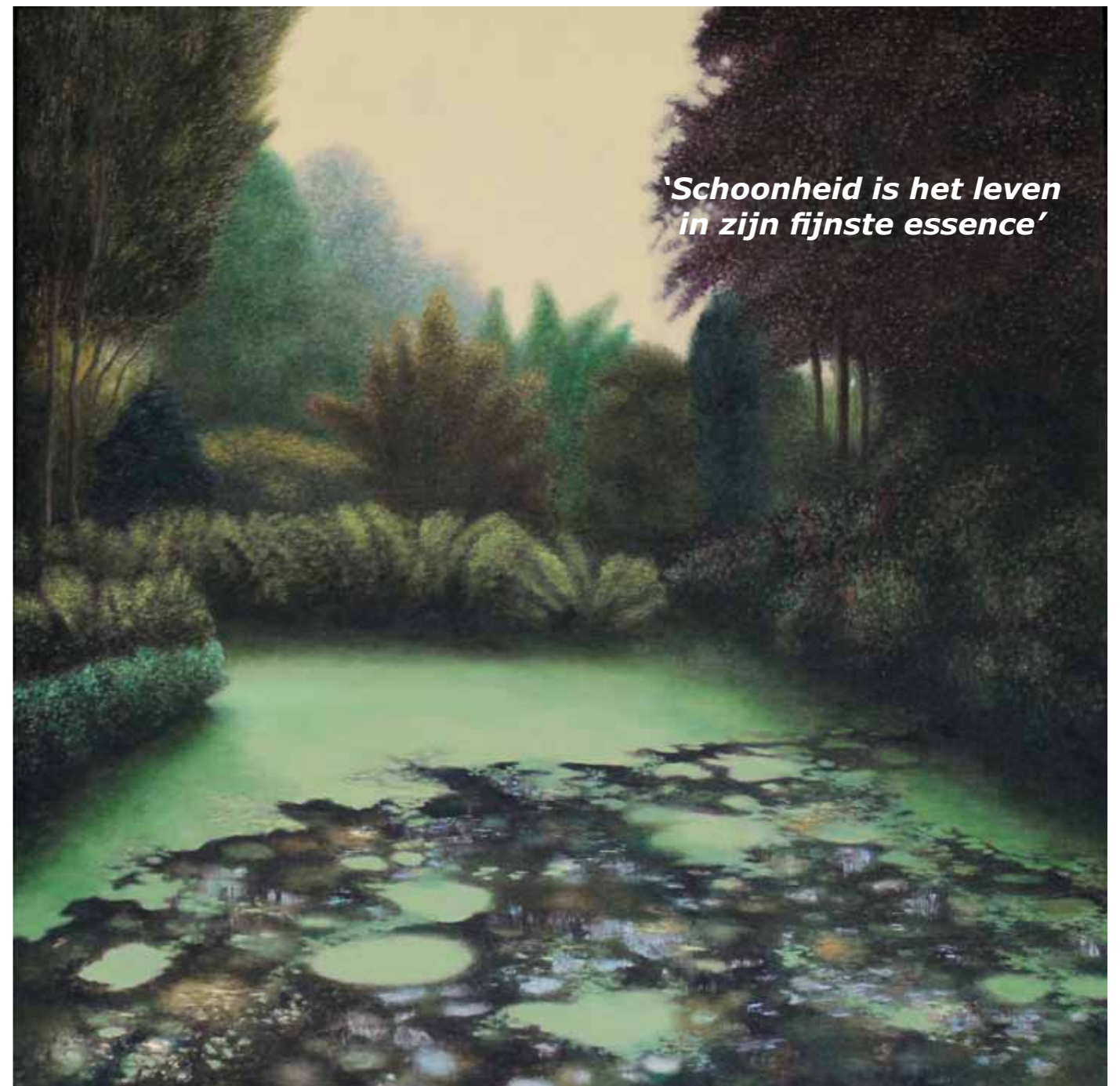
"Er hangt iets in de lucht wat je niet kunt benoemen. Een schaduw bedekt iets. Of een leegte doet iets vermoeden, maar je kunt 'het' niet zien."

Mondriaan is het grote voorbeeld van Kalmijn. Hij eindigde zijn kunstzinnige loopbaan met een wit geschilderd doek. Van dit schilderij kreeg zij kippenvel. Ze vertelt dat licht de basis is, de bron. Met licht kan je mysteries laten zien door deze af te wisselen met donkere vlakken. In feite kleur je wit in. Mondriaan zag blijkbaar wat Francisca ook zag en in haar doeken tot uitdrukking brengt. Kalmijn doet dit op haar eigen unieke manier. Zij schildert heel ingetogen en subtiel. Andere kunstenaars

hebben haar regelmatig aangemoedigd wilder en vrijer te werken. Daarin ging ze niet mee, maar verfijnde haar eigen stijl. Ze zegt: "Als je een schilderij ophangt, dan stel je je kwetsbaar op. Je laat je fouten zien, want schilderen is een zoektocht en je schilderijen kunnen nog niet perfect zijn. Als ik schilder probeer ik zoveel mogelijk bij mezelf te blijven en me niet te laten beïnvloeden door de 'aap' op mijn schouder. Jezelf blijven in de kunst kost veel moeite en is niet vanzelfsprekend. Een werk is helemaal van mezelf als ik zie dat het gelukt is om mijn verhaal over te brengen. Als iemand na het zien van bijvoorbeeld een van mijn waterschilderijen voortaan anders kijkt naar een waterpartij dan weet ik dat mijn doek geslaagd is."

Het mysterie van de waterkant, kijk in de schaduwranden...

Meer informatie [klik hier](#)

Deze kijkers naar kunst en gaan er letterlijk in op

Stefan Draschan fotografeert mensen
die als een soort kameleon opgaan in de
kunst die ze bekijken.

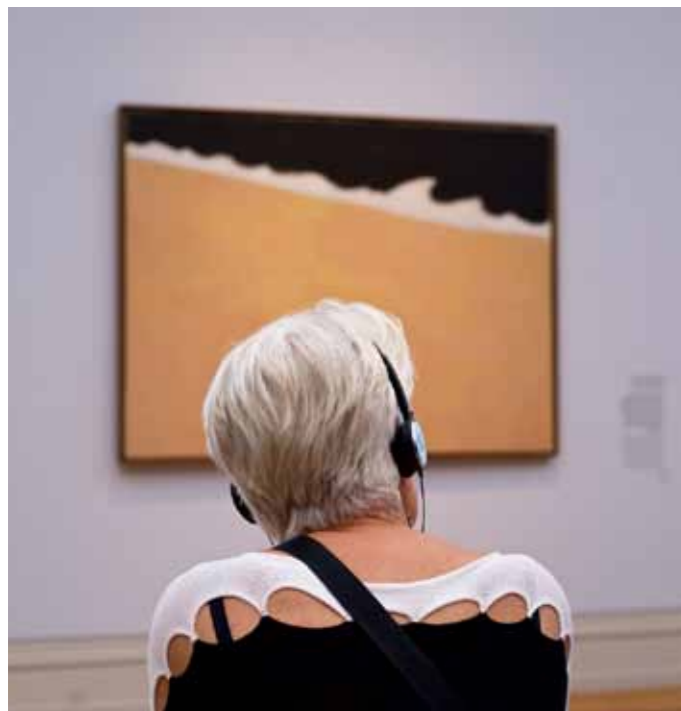
Tekst: Anouk Eigenraam (NRC.nl)

De Oostenrijkse fotograaf Stefan Draschan werkte voorheen als journalist, dj en had een koffiezaak. Tot hij in 2013 stopte met roken en begon met fotograferen. Toen ontdekte hij dat zijn echte talent kijken was. Nu fotografeert hij mensen en objecten die bijna in hun omgeving opgaan. Zijn fotoseries publiceert hij onder anderen via Tumblr. Zo heeft hij een grappige serie die 'People matching Artworks' heet. Daarvoor fotografeert hij in musea mensen van achteren terwijl ze naar een schilderij kijken. Door de kleding die deze mensen aan hebben, de kleur ervan, hun kapsel of de pose die ze aannemen, worden ze plotseling één met het kunstwerk dat ze bekijken. Alsof ze er altijd al onderdeel van waren. Niet alle foto's zijn even

sterk, maar bij veel plaatjes kan je niet anders dan glimlachen.

Het maken van 'de foto' vergt veel geduld, beschrijft hij zelf. Hij probeert mensen uiteraard niet te storen en wil niet betrappt worden door de bewaker. Hij zegt desgevraagd dat mensen hem wel eens betrappen terwijl hij bezig is, maar "dan blijf ik gewoon plaatjes maken alsof ik een toerist ben". De meeste musea vinden het ook leuk wat hij doet en publiceren zelf op hun Instagram-account soms zijn in het museum gemaakte foto's.

De fotograaf maakt overigens ook andere series zoals auto's die matchen met het gebouw waar ze voor staan, slapende mensen in het museum en een ook bij andere fotografen geliefd thema als stellen met dezelfde kleding aan.

Johan Maelwael en het minderwaardigheidscomplex van ambachtelijk Nederland anno 2017

Tekst : *Angelica Obino*

In de burchtstraat te Nijmegen stond rond 1350 de werkplaats van de familie Maelwael (zij die goed kunnen schilderen) een van de meest gerenommeerde maar ook een van de best gedocumenteerde schilders geslacht op het gebied van de West Europese heraldische schilderkunst in de late middeleeuwen. Daar stond de wieg van Johan Maelwael en daar leerde hij omstreeks 1380 het schildersvak in de breedste zin van het middeleeuwse woord.

In zijn familie en in zijn nageslacht (de gebroeders van Limburg) speelde het Hof van Gelre een grote rol. Voor hen maakten zij in brede ambachtelijke samenwerkingsverbanden (vaak ook binnen de eigen familie) heraldische voorwerpen zoals wapentekeningen, (hier komt ons woord "schild"-eren van vandaan) wimpels banieren vanen en et cetera. Via de daar opgedane adellijke connecties werd hij waarschijnlijk ook omstreeks 1395 geïntroduceerd bij de hogere adel. Hij werkte daarna ongeveer twintig jaar in Bourgondië voor rijken en invloedrijken.

Dit waren kloosterorden maar ook vorsten. In eerste instantie werkte hij voor Isabella van Beieren (koningin van Frankrijk) te Parijs. Jean Malouel had verkeerde met de beste schilders, beeldhouwers, edelsmeden, tapijtenwevers en andere ambachtslieden, zoals hij dat thuis in Nijmegen ook gewend was om vanuit zijn ambachtelijke milieu van diverse disciplines om te gaan met elkaar en elkaars métier.(in zijn omgeving en familie waren er beeldhouwers, borduurders, wevers, schilders, schrijnwerkers) Tot zijn dood in 1415 beschilderde Maelwael wimpels, banieren en militaire uitrustingen, ontwierp hij patronen voor stoffen, vervaardigde hij grote religieuze schilderijen, schiep hij verfijnde miniaturen in handschriften, voorzag hij beelden van goud en kleur en schilderde hij kleine devotiestukken en portretten.

Hij was een opmerkelijk innovatief vakman, die grote en indrukwekkende schilderstukken maakte, maar net zo goed verfijnde miniaturen op perkament, kleurrijke banieren en patronen voor stoffen met uitzonderlijke vakkundigheid en kostbare materialen als bladgoud, fluweel, karmozijn en ultramarijn en mummie zwart. Hij experimenteerde met olieverf en met afwijkende paneel formaten en met opmerkelijk opbouw in inscenering (de vlindermadonna is daar een voorbeeld van) .

Rond 1400 introduceerde Maelwael zijn drie getalenteerde neven Herman, Paul en Johan van Limburg als miniatuurschilders in Frankrijk. Zij worden wereldwijd gezien als de grootste miniatuurschilders. Op dat moment was hij al een van de meest succesvolle en bestbetaalde kunstenaars in West-Europa.

Dat Nijmegen een ambachtelijke traditie heeft en vakmanschap nog steeds hoog in haar vaandel heeft staan tracht de aanpalende tentoonstelling "Made in Nijmegen" in 1 zaal van museum het Valkhof , het publiek interactief te laten ervaren. De naam geeft een kleine steek naar 'Made in Taiwan', willen de makers willen te laten zien. Wat er dichtbij huis, en niet door middel van massaproductie, gemaakt wordt. Een kwaliteitslabel met eigentijdse en onalledaagse producten, voor en door lokale makers.

De verwijzing naar Maelwael geeft mij meer een gevoel van onterechte rechtvaardiging voor de inspanningen geleverd door de kunstenaars slash

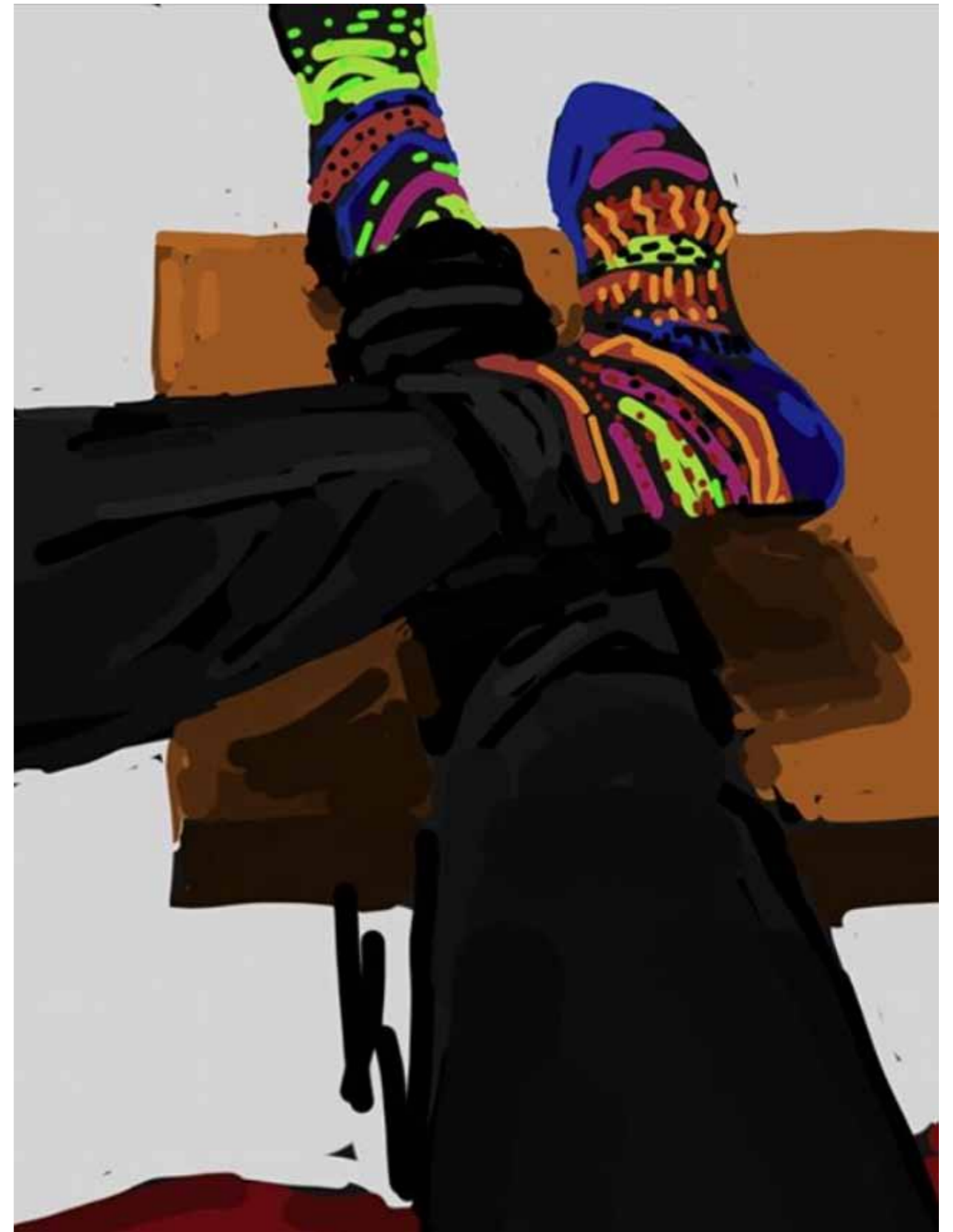
ambachtslieden . En bevestigd het opgebouwde stigma dat heden ten dage ambacht een flink minderwaardigheidscomplex is aangepraat. Men kan deze grootheden (middeleeuws ambachtelijke kunstuitingen met bijbehorende leefstijlen en hedendaags kunstzinnig design ambacht in het geheel niet vergelijken noch qua context, noch qua ambachtelijk werk. Waar Maelwael aan de wieg van een innovatie en revolutie stond van de Hoge Kunst, beweegt de hedendaagse design zich op dit vlak in de kantlijn van de commercie om haar bestaansgronden te rechtvaardigen. Zodra men begint te roepen dat we daar toch maar wat trots op mogen zijn gaan mijn nekharen van bezorgdheid en van afkeer overeind staan. Laten we eens beginnen met de Middeleeuwse ambachtelijkheid eens ruim baan te geven binnen onze cultuur en samenleving zonder haar te ontdoen van haar waardig kleed van precisie, skills en geduldig zijn met tijd en ruimte. Dan hoeven we ons ook niet te excuseren voor de inspanningen gepleegd en de spagaat waarin de verwijzing naar Maelwael plaats vindt. Dit alles kun je bewonderen tot 7 januari 2018 in museum het Valkhof te Nijmegen en in de Phillips-vleugel van het Rijksmuseum te Amsterdam

Schilderen met je eigen *Bloed en Urine*

Vinicius Quesada, een straatartiest uit Brazilië houdt wel van een beetje shockeren. Voor zijn serie "Blood Piss Blues" gebruikt hij precies zoals de naam zegt, bloed en urine.

Opvallend werk deze
week op Facebook

Dit kunstwerk is gemaakt door Dorine Van Der Ploeg

Nieuw bij www.onlinekunstenaars.nl

Ernst Merhottein

Geboren in Santpoort Noord, in 1956. Tijdens de lagere school al creatief bezig, tijdens de middelbare school vele schriften vol getekend. Begin jaren tachtig enige tijd geleefd als kunstenaar. Daarna ruim 30 jaar gewerkt in de psychiatrische hulpverlening. Schilderen deed ik destijds in mijn vrije tijd. Sinds 2013 wederom fulltime kunstenaar.

Voor meer informatie:
<https://onlinekunstenaars.nl/overzicht/ernstmerhottein>

Maria Arias

Ik ben in Venezuela geboren in 1979 en ik ben half Frans. Ik heb Engineering gestudeerd in Venezuela en heb mijn master en Doctoraat in Chemie gedaan in Frankrijk. Ik ben vaak verhuist om een betere toekomst te vinden...eindelijk heb ik in Nederland mijn thuis gevonden. Ik houd van Nederland, hier veranderde mijn leven voor het beste, ik stopte met vlees eten, ik heb mijn droom leven gevonden (werk en liefde), dus begin ik opnieuw met schilderen, Ik heb een cursus Colorato gedaan en een workshop met Nelleke Anbeek.

Mijn stijl is impressionisme. Wat ik het leukste vind om te schilderen zijn de ogen van de dieren. Als de ogen af zijn, voelt het alsof de dieren er echt bij zijn. Het is een heel bijzondere en liefdevolle ervaring.

Voor meer informatie:
<https://onlinekunstenaars.nl/overzicht/poweredbyartwork>

Reina De Haan

Ik heb mijn hele leven getekend, met het logische gevolg dat ik een creatieve opleiding zou volgen. Dat werd de Grafische School, MTS A'dam (de enige opleiding die mijn vader me toestond), maar die bood niet wat ik ambieerde. Ik ging werken en had pas na mijn veertigste de tijd om weer serieus met kunst aan de gang te gaan. Ik was vele jaren actief binnen de kunstenaarswereld van Haarlem, maar woon sinds medio 2014 voor het grootste deel van het jaar in Turkije. Ik vind dat kunst voor iedereen betaalbaar moet zijn. Het aantal uren dat het vergt om een schilderij te maken is daarom niet om te zetten in de prijs ervan. Dat zou betekenen dat alleen welgestelden kunst kunnen aanschaffen. Kunst hoort aan de muur in ieder huis. Neem ik mezelf nog wel serieus met lage prijzen (veel gehoorde kritiek)? Ja, waarom niet? Anders zouden van Gogh en vele anderen dat ook niet hebben gedaan. Die betaalden vaak met hun werk hun rekeningen. Zie mij daarom vooral als een bestreider van de IKEA poster.

Voor meer informatie:
<https://onlinekunstenaars.nl/overzicht/reina-de-haan>

Astrid Ufkes

Astrid Ufkes is fotokunstenaar van magische landschappen. Ze heeft een aantal jaren gestudeerd aan de kunstacademie, de fotovakschool afgerond en is interieurontwerper. Sinds 2013 maakt ze fotografische beelden in zwart-wit en kleur.

Inspiratie vindt Astrid in het fotograferen van eenvoudige alledaagse dingen om haar heen die een hele andere lading krijgen als je jezelf er op een bepaalde manier in plaatst. Deze spannende interactie leidt tot haar magisch realisme. Daarnaast zijn haar reizen en bezoeken van andere landen en culturen en het fotograferen hiervan een grote inspiratiebron. Door deze fotografische indrukken samen te voegen ontstaat een nieuwe magische wereld. In haar werk zijn altijd twee silhouetten te ontdekken waardoor de beschouwer zichzelf kan zien in deze wereld en zijn/haar gevoelens toe kan schrijven aan dit beeld.

Voor meer informatie:
<https://onlinekunstenaars.nl/overzicht/astrid2017>

New

Gratis!

te downloaden in de App Store
de kunst-App:
onlinekunstenaars

met meer dan 4.000 kunstwerken

Wil jij social media advies

of overweeg jij

social media uit te besteden?

TEXTERS

VOOR INFO EN VRAGEN:

WWW.TEXTERS.NL

INFO@TEXTERS.NL